

Verksamheten i Postmuseum under 1991

Postmuseinämnden

Ledamöter under 1991 har varit: Chefen för Posten Frimärken Stig Ställvik; chefen för Postmuseum Karin Svahn; Bengt Holst, företrädare för Postens Huvudkontor; Staffan Jogmar, företrädare för Postens Regionkontor; Bengt Nyström, utsedd av Riksantikvarien; Uno Jansson, representant för personalorganisationerna inom Posten; Börje Wallberg, representant för Postmusei Vänner; Harry Brynielsson, representant för frimärks-samlarna samt Peter Einarsson, representant för Sveriges Frimärksungdom.

Postmuseinämnden höll under året fyra sammanträden. Man följde noga museets verksamhet samt tog del av och hade synpunkter på planeringen för 1992–1994.

Nämnden har informerats om projektdirektiven för en utredning vars syfte är att ge förslag till tre olika ambitionsnivåer och dessas konsekvenser för Postmuseums verksamhet. Utredningen skall lämna förslag till beslutsunderlag före utgången av februari 1992.

Allmänt

Postmuseums verksamhet präglades under 1991 i hög grad av planering och byggnation av basutställningen i bottenvåningen.

Utställningen invigdes den 29 november av Postens vice generaldirektör Börge Österholm. Samtidigt fick utställningen ett nytt namn "Brevet – en resa genom sekler".

Det är den senare delen av utställningen som helt och hållet byggts om. Brevet, människan och transporterna står i centrum. Man möts först av en scen från poststationen i Bygdeå i Västerbotten vid mitten av 1880-talet. I den

berättas om Augusta Bruhn som arbetade i Postverket i 47 år – utan en enda dags ledighet.

Johan Rehn var lantbrevbärare på linjen Västerhiske – Ytterröda i Västerbotten. I utställningen ser vi i en modell hur han stretar upp för en backe. Året är 1892.

Nästa inblick görs 1921. Stadsbrevbärare Gustav Hörberg visar sig i sin fina uniform med blänkande knappar. Han delar ut post i Vasastan i Stockholm.

En modell av en Junkers F 13 som just landat på vattnet illustrerar postflyget under 1920-talet.

Om Brevet, människan och transporterna handlar basutställningen "Brevet – en resa genom sekler". Leif Timmerlid kör truck på Borlänge postterminal. Foto: Sven Tideman.

Brevets och fältpostens betydelse för att upprätthålla kontakten med nära och kära under krigsåren är temat i nästa scen. Man kan läsa breven mellan Gustaf Jansson, som är inkallad i övre Norrland 1944, och hustrun Ayve.

Vilka konsekvenser postnummerreformen, som genomfördes natten till den 12 maj 1968, hade för postanställda och kunder får vi veta i nästa avsnitt.

Karl-Erik Nilsson var lantbrevbärare i Arvika på 1970-talet. I berättelsen om honom ges information om den sociala service som Posten erbjuder.

Till slut presenteras 1980-talets posthistoria. Vi får se vad familjen Hansson fick för post under år 1986. Postterminalernas industriella hantering av dagens enorma postmängder illustreras. Några anställda på postterminalen i Borlänge har ställt upp för fotografering och berättar om sig själva.

Organisation och personal

Postmuseum består, under museichefen Karin Svahn, av fyra enheter; föremålsenheten, informations- och utställningsenheten, biblioteket samt allmänna enheten.

Föremålsenheten, med Olle Synnerholm som chef, svarar för musei- och rekvisitasamlingarna, fotoverksamheten samt basutställningarna. Informations- och utställningsenheten, med Vesela Stridsberg som chef, svarar för extern information, marknadsföring, tillfälliga utställningar samt program- och visningsverksamhet. Bibliotekets verksamhet leds av Erik Hamberg. Allmänna enheten, med Carl-Gustaf Klein som chef, svarar för administrativa ärenden, försäljningsverksamhet, butik och driften av posthuset på Skansen, säkerhet och lokalfrågor samt intern information.

Museisamlingarna

Allmänt

I samband med ombyggnaden av basutställningen "Brevet – en resa genom sekler" ge-

nomfördes insamlingar av föremål och dokument. Efterforskningar och dokumentation tillförde museet värdefull kunskap inom de ämnen som tillkommit i utställningen; stadsbrevbäring, postflyg, postnummerreformen, social service med lantbrevbäring samt post-terminalverksamhet.

En enkät om brevlådor från Kanadas postmuseum föranledde genomgång och dokumentation av museets samlingar.

Genom upprop i pressen efterlystes korrespondenser från beredskapstiden på 1940-talet. Bland många svar utvaldes en brevväxling mellan makarna Ayve och Gustaf Jansson att ställas ut.

När Postmuseum sökte beredskapsbrev inkom även foton. Inkallade Rudolf Larsson från Sundsvall och Åke Björkqvist från Jönköping vid fältpostbil.

Fotografisk dokumentation och intervjuer genomfördes på Postgirot och på en postterminal den 14 maj. Samma dag uppmanades postanställda att skriva dagbok. 280 personer hörsammade uppropet. Dessa ger tillsammans en bild av vår postala vardag.

Samlingarna har utökats med 39 620 objekt, varav 38 660 frimärken, provtryck o d.

Ikke utställda samlingar studerades av forskare och intresserade vid 123 tillfällen.

Föremålssamlingarna

Vårdåtgärder utfördes på utställda föremål. En släde och en kalesch överlämnades till Kulturarvet i Falun för vård. Arbetet med omregistrering och komplettering av bristande dokumentation samt nyregistrering i databasen POST fortsätter. Databasen utökades under året med 1 520 registreringar av föremål. Totalt har 4 927 föremål registrerats. I den för året nytillkomna databasen FOTO registrerades 2 470 negativ.

Frimärken och förlagor

Svenska huvudsamlingen, moderna utgåvor, monterades t o m utgåvan Rytta-VM som gavs ut den 15 maj 1990. 43 nya albumblad tillfördes samlingen och finns nu utställda.

Utlåningsamlingarna av svenska frimärken och häften med svensk respektive engelsk text kompletterades med 243 albumblad.

Följande temassamlingar för utlån sammanställdes under året:

Katter på frimärken	37 albumblad
Djur och natur i Sverige	51 albumblad
Our most popular Swedish stamps	36 albumblad

Den svenska specialhäftessamlingen har kompletterats med 160 blad. Estlands landsamling har uppdaterats med 16 blad.

Förlagor till svenska frimärken utgivna 1990 beskrevs och fotograferades.

Dokument- och fotosamlingarna

540 originalbilder reprofotograferades. 266 fotografier samt 1 535 färgdia levererades för externt bruk.

846 svart/vita fotografier monterades på arkivbeständig kartong och försågs med bildtexter.

Gåvor från Postmusei vänner

Brev till Schweiz, via Tyskland, frankerat med ringtyp 30+3 öre, tandning 14. Omslaget stämplat PKXP nr 1 ned, 13 november 1874.

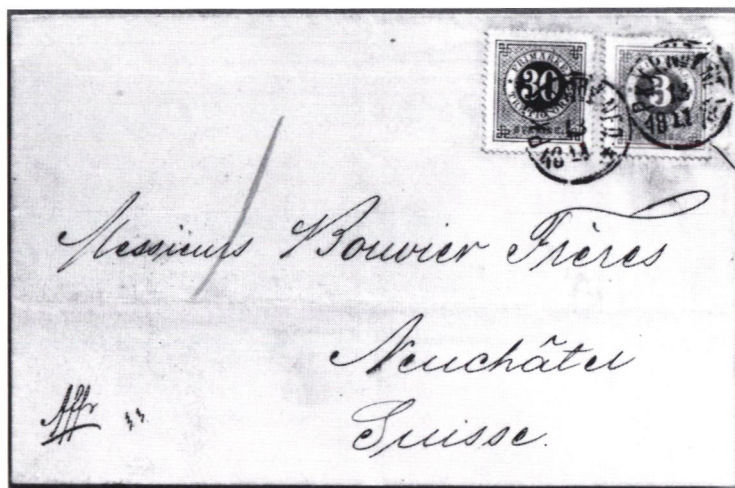
Förfilateliskt brevomslag (renoverat) försett med B-stämpel, typ 6 från Stockholm 1697. Adressat: baron Jegerskjöldt.

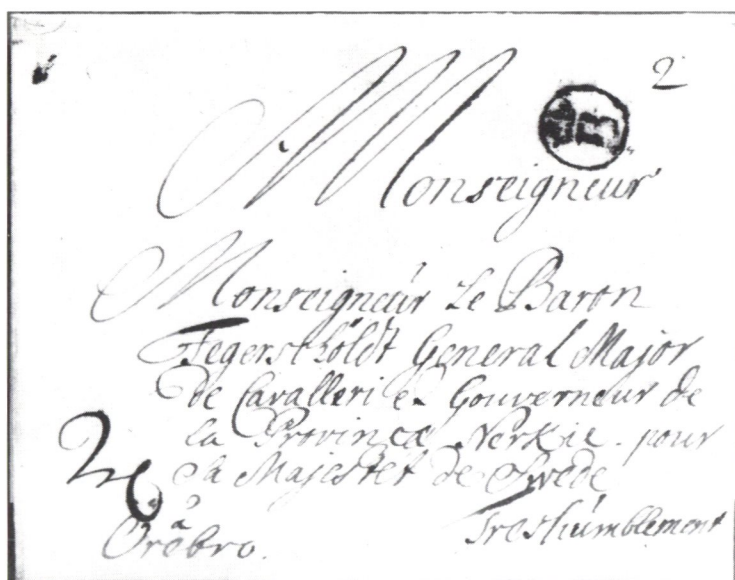
Förfilateliskt brev med enradsstämpel "Stockholm", typ 7 från 1773, sänt till Mecklenburg. Försett med papperssigill från Stockholms stad.

Kuvert frankerat med 12 öre vapentyp, ultramaringrå, med säregen adressangivelse på Dalarö. Stämplat i Stockholm den 4 juli 1862.

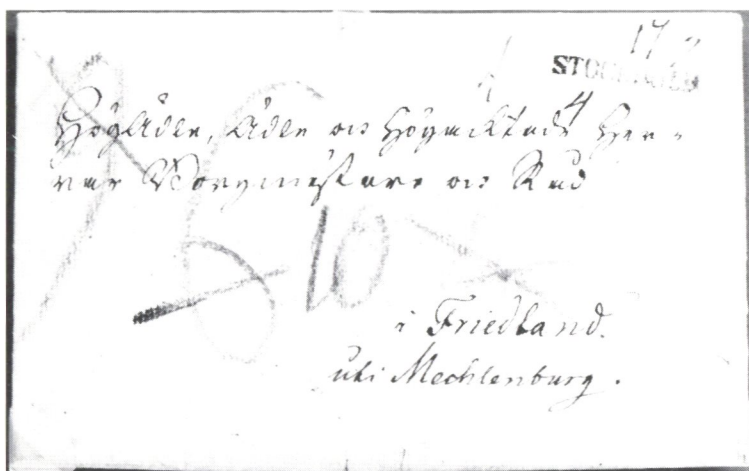
Brev till Westerby frankerat med ringtyp 6 öre brunaktigt mörklila, stämplat Stjernvik 19 juli 1872.

3 och 30 öre ringtyp
på brevomslag som
sänts via Tyskland till
Schweiz. Få brev är
kända med detta porto
som gällde under
perioden 1873-1875
för brev till Schweiz
som transiterades
genom Tyskland.

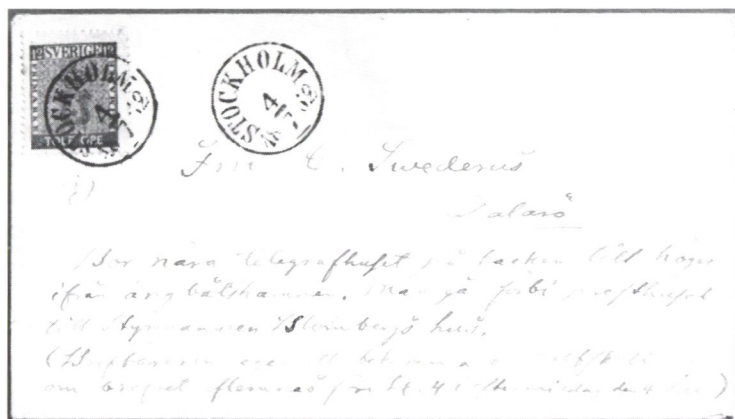

B-stämplat brevomslag som använts från Stockholm till Örebro. Stämpeln, typ B6 var i bruk under perioden 20 november 1696 – 1 september 1696.

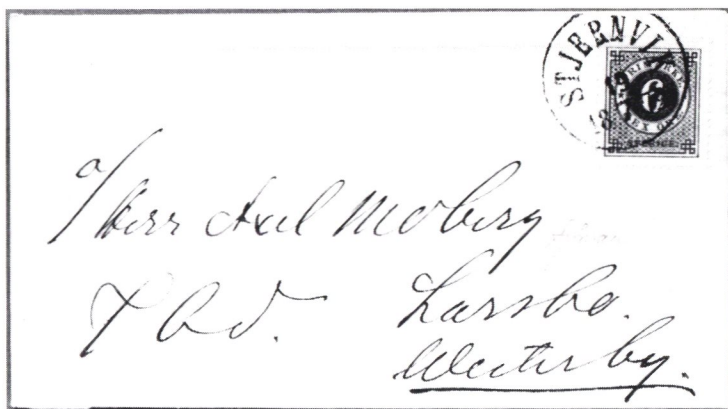

Brevomslag med enradsstämpel typ 5 avsänt från Stockholm till Mecklenburg. Stämpeltypen var i bruk under perioden 1770–1775.

Brevomslag med detaljerad adressangivelse: "Bor nära telegrafhuset på backen till höger från ångbåtshamnen. Man går föbi presthuset till styrmannen Blombergs hus. (Brefbäraren äger att bekomma en brefskilling om brevet utlemnas före kl 4 i eftermiddag den 4 juli)".

Brevomslag frankerat
med 6 öre ringtyp,
tandning 14 i den
sällsynta a-nyansen.

Svenska filatelistiska objekt

Gåvor

Försändelse, stämplat i Stockholm den 8 oktober 1906, frankerad med 4 x 5 öre Oskar. Brevet skrivet på en manschett av en stamanställd vid Svea Livgarde.

Inköp

Ofrankerat brev, sänt från Sundsvall dagen efter den stora branden i staden. Försett med notering "fr Sundsvall 26/6 88" samt postmästare Zachrissons signatur som bekräftar att porto erlagts. Brevet adresserat till Stockholm.

Ostämplade frimärken av Ringtyp tandning 14:

4 öre, grå,

12 öre grönaktigt blå, gulaktigt papper,

12 öre grönaktigt blå, vanligt papper,

12 öre högbå, gulaktigt papper,

12 öre matt blå,

12 öre blekblå,

30 öre mörkt rödaktigt brun, gulaktigt papper,

30 öre orangeaktigt brun, suddigt tryck, rekonstruerat par 30 öre rödaktigt brun.

3 öre, stämplat i Strängnäs den 5 november 1873.

4 öre, grå, stämplat i Jäderön den 3 april 1880.

5 öre, ljus blåaktigt grön, stämplat i Linköping den 15 september 1873.

5 öre, blågrön, stämplat i Strömstad den 20 augusti 1874.

5 öre, mörkt blåaktigt grön, stämplat i Västerås den 31 december 1874.

6 öre, olivgrå, stämplat i Sköfvened den 26 februari 1877.

50 öre, karmin, stämplat i Köping den 22 april 1875.

50 öre, mattkarmin, stämplat i Gullspång den 11 december 1876.

Assurerat brev till Aalborg, Danmark, stämplat i Ystad den 29 februari 1892. Frankerat med 2 x 50 öre och 1 x 6 öre ringtyp med posthorn samt 3 x 30 öre och 11 x 20 öre Oskar II.

Utländska filatelistiska objekt

Gåvor

Förstadagsbrev från Tallin, Estland. Brevet frankerat med Estlands första legala frimärken sedan självständighetsförklaringen, i valörerna 0.05, 0.10, 0.15, 0.30, 0.50, 0.70, 0.90, 1.00 samt 2.00. De två sistnämnda graverade av Vello Kallas och tryckta av Posten Frimärken i Kista.

Datumfyrblock, 8 st från Estland, ur det nya Estlands första frimärksserie. Blocken signerade av Vello Kallas.

Posthistoriska föremål

Gåvor

Mösseblem från 1890-talet.

Frimärksalbum från sekelskiftet.

Stämplat och sigill från fält- och marinpost.

Officersränsl modell/1898 använd i fältposten.

Uniformsjacka modell/1939 för fältpostmästare.

Arbets- och skyddskläder, 1990-tal, från Tomtebodaterminalen.

Käpp, troligen använd för utskick av affischer och cirkulär, från Utrikes- och författningsbyrå i Stockholm.

Föremål från fältpostkontoren på Cypern och i Mellersta Östern.

Inköp

Frimärksalbum från 1865, ägt av kvinnlig samlare.

Uniformsmössa, modell/1913, använd av posttjänstemän i högre grad.

Frankostämpelmaskin, 1950-tal.

Tavla (akvarell och gouache) kallad "Rymdkorrespondens", målad på ett i Paris stämplat kuvert. Bokstäver i mönstret. Målade 1973 av Gudrun Orrghen-Lundgren.

Tavla (akvarell och gouache) kallad "Brevet", målade på ett i Paris stämplat kuvert. Abstrakt mönster. Konstnär: Gudrun Orrghen-Lundgren.

Litografi nr 33, "Stolta stad", ur sviten "Fredmans epistlar" av Peter Dahl.

Fotografier och dokument

Gåvor

Brevbok från Filipstads "Postcontoir" med Stöpsjön och Fogdhyttan, använd mellan 1861–1871.

Dokumentation över posten i Indal från 1875 till nutid.

Ritningar, 3 st, för förändring av Postmuseums fasad år 1913 samt kopior av ritningsförteckning för Postmuseihuset.

Vykort, 2 st till minne av de båda Zeppelinexpeditionerna till nordpolen med "Norge" 1926 och "Italia" 1928. Motivet visar en förtöjningsmast i Vadsö, Norge samt två minnesplattor.

Pärm innehållande dokumentation om kupémästaren Allan L Bloms tjänstgöring i Postverket 1932–1979.

Tidning, "Tidskrift för Postgiro", ett specialnummer utgivet 1932 med anledning av flyttningen till det nya postgirohuset i kvarteret Blåmannen i Stockholm.

Militärbrevkort stämplat Gryt 1941. På brevkortet avslöjas att fältpostnumret 9042B låg i Gryt, där marinen hade sjöfartskontroll.

Korrespondens mellan officeren Alf Yngve och Greta Blomberg, sedermera gift med Alf. Brevet, som är från åren 1939–45, sitter i två pärmar med tillhörande foton.

Beredskapsbrev, 21 st, sända till Sigvard Håkansson från dennes mor, syster och vänner.

Fältpostbrevkort, 9 st, från Finland, tryckta under andra världskriget. Fem av korten är postbehandlade och stämplade med fältpost- och censurstämpel.

Beredskapsbrev från Avesta 1941. Brevet innehåller en ögonvittnesskildring av den stora sprängolyckan i Krylbo.

Beredskapsbrev, 10 st, från furir Holger Åberg till Ingrid Åberg, Hägersten. Samtliga är postbehandlade i januari 1943.

Handlingar, såsom "Avtal om lantpoststation", kursintyg, prolog till NOR-utdelning och tidningsurklipp rörande poststationsför-

reståndarinnan Märta Andersson i Kyrkesund.

Ett antal anställningsbevis för C R Johansson från 1915 och framåt samt pensionshandlingar, ansökan som aspirant, betygsavskrift, medlemskort i Postpersonalens samköpsförening m m.

Anteckningsbok om frimärksköp hos affärsmannen Elias Jansson från åren 1919–31.

Äldre avtalshandlingar mellan Posten och Svenska Amerikalinien, Statens Järnvägar, Aerotransport, SAS, samt diverse ångbåtskontrakt för posttrafik.

De uppräknade gåvorna utgör endast ett urval av vad Postmuseum erhållit under året.

Publik verksamhet

Postmuseum var under året öppet för besökare tisdagar–lördagar 11–15, onsdagar 11–20 och söndagar 11–16.

Museet hade 84 907 besök (1990: 84 879).

Stora tillfälliga utställningar

Pärlor för alla
– 27 januari

Vackert med papper

15 februari – 5 maj

Utställningen berättade om papperets historia med hjälp av pappersmakaren, konstnären och författaren Bo Rudins egen utställning Klara Papper. I utställningen visades också det tidigaste frimärkspapperet, handgjort på Tumba Pappersbruk för över 130 år sedan. Alla sorters frimärkspapper visades samt hur dagens papper görs på Klippans Bruk. En del av utställningen berättade om hur man kan ta hand om sina papper så att de förblir vackra även i framtiden. Många papperskonstverk ställdes ut, de flesta av handgjort papper.

Utställningen invigdes av professorn i grafisk konst Nils G Stenqvist.

Kartor

24 maj – 1 september

Utställningen hade som röd tråd Stig Göranssons prisbelönta frimärkssamling "Ancient maps and globes". Här visades många fina atlaser, jordglober och märkliga instrument lånade från Krigsarkivet, Kungliga Biblioteket, Uppsala universitetsbibliotek, Tekniska museet, Sjöhistoriska museet, Svenska byggmästareföreningen samt Lantmäteriet i Gävle. En av de vackraste kartorna var C Hillerströms Göteborgskarta från 1772 som pryder omslaget till frimärkshäftet Svenska Kartor (utgivet den 30 januari 1991). I ett rum kunde man följa den postala kartan från 1700-talet och fram till idag. Hur kartografer arbetade förr och hur de arbetar nu berättades det också om.

Utställningen invigdes av professor Ulla Ehrensvärd från krigsarkivets kart- och planschavdelning.

Mästergravören Czeslaw Slania

18 oktober – 8 mars 1992

I utställningen visades olika delar av den 70-åriga mästergravörens omfattande verksamhet. Besökaren mötte inte bara frimärkenas Slania utan även sedelgravören, tecknaren, formgivaren och upptågsmakaren Czeslaw Slania. Alla hans över 800 frimärken fanns med och dessutom Lothar Heinrichs fantastiska Slaniasamling.

Greve Lennart Bernadottes makrofotografier av Slanias gravyrplattor och frimärken var också utställda. En mängd konstföremål som varit förlagor till Slanias gravyrer visades i original, bl a en 1700-tals kaffekanna i silver inlånad från Röhsska Konstslöjdmuseet i Göteborg. Kannan är förlaga till ett frimärke i blocket Rokoko från 1979.

Stockholmskartan från 1715 intresserade besökare. Foto: Ove Kaneberg.

Postens generaldirektör Ulf Dahlsten utnämnde mästergrovören Czeslaw Slania till hederspostiljon vid invigningen av utställningen den 18 oktober 1991, bara några dagar före grovörens 70-årsdag. Foto: Ove Kaneberg.

Det mest populära programinslaget 1991 var när Czeslaw Slania och greve Lennart Bernadotte signerade Slaniaboken m m under en helg i oktober. Här ses de posera på invigningsdagen. Foto: Ove Kaneberg.

Utställningen invigdes av Postens generaldirektör Ulf Dahlsten i närvaro av greveparet Sonja och Lennart Bernadotte samt Czeslaw Slania.

Små tillfälliga utställningar

Postkontorens olika ansikten

– 14 april

Barnens kuvert

– 5 maj

Barnböckernas värld

23 januari – 26 maj

Barnboken i Sverige firade 400 år 1991. Postmuseum firade detta med en utställning av två fina privata samlingar. Vesta Björner visade sin frimärkssamling men också barnböcker, figurer från barnböckernas värld och andra föremål. Björn Sylwan ställde ut sin samling med "De odödliga ungdomsböckerna" som gavs ut av Bonniers förlag under åren 1937–1968.

Skansen 100 år

5 juni – 8 januari 1992

Postmuseum firade Skansens jubileum i samarbete med SMK Stockholms Motivsamlar-Klubb och Skansen. En helt ny motivsamling av frimärken om Skansen visades. Konstnären Acke Oldenburgs skisser och förlagor till 1991 års rabattfrimärken ställdes ut. Besökarna fick också se många fina bilder och vykort från Nordiska Museet, Skansen och privata samlare.

Barns brev till Klasse

12 juni – 6 januari 1992

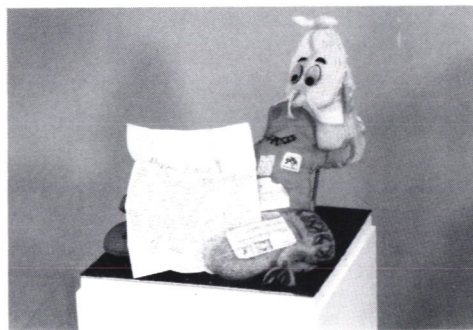
Till barnprogrammet Klasses frukostklubb i TV 2 kom det under vintersäsongen 1990/91 mängder av brev i form av bilar, blommor, skor, hus, och mycket, mycket annat. Programledaren Klasse Möllberg gav Postmuseum möjlighet att välja ut ett hundratal av de mest fantasifulla skapelserna.

Basutställningarna

”Brevet – en resa genom sekler” blev det nya namnet på den posthistoriska basutställningen efter ombyggnaden. De fyra sista rummen i utställningen byggdes om för att på ett bättre sätt skildra utvecklingen under 1900-talet.

Som formgivare anlitas Björn Ed, ljussättare var Lars Alm och textförfattare Margareta Ekarv. Eva Rahmkvist utförde två modellgrupper varav den ena visar en lantbrevbärare på väg under 1890-talet och den andra skildrar lossning av flygpost under 1920-talet. Per Lindkvist gjorde husen i den förstnämnda modellen.

Stadsbrevbäring under 1920-talet skildras med en vaxdocka utförd av Göran Hazelius. Brevbäraren i vax bär tidsenlig uniform och har placerats i en hiss och trappuppgång från tiden. Tommy och Birgitta Ceder målade miljöer och montrar. Alla ovannämnda har

Breven till TV-kändisen Klasse Möllberg kunde se ut hur som helst. På utställningen visas bara en bråkdel av alla de fantastiska skapelser som barnen hade skickat och Posten välvilligt befordrat.

även medverkat i arbetet med den tidigare delen av basutställningen.

Utöver de nämnda personerna har även ett flertal andra specialister anlåtats, såsom snickare, konstsmeder, kulissmakare, plattläggare, elektriker och glasmästare. En stor del av museets personal har varit mer eller mindre engagerade i arbetet med basutställningen. Projektgruppen bestod av Olle Synnerholm, Bo Andersson, Louise Palme och Pia Ödmark.

I utställningen ”En brevskrivare på 1700-talet” har bokhandlare Olof Knös avlösts av karolinen Jon Stålhammar som skrev hem till sin hustru från Karl XII:s fälttåg.

I basutställningen på 1 tr har ”Järnvägar” och ”Små hyss och fel och fadäser” visats under året.

Brevbärare Gustav Hörberg delar ut post i Vasastan. Göran Hazelius' vaxdocka visas i den nyinvigda delen av basutställning. Foto: Sven Tideman.

Utställningar inom Sverige

Postmuseum deltog under året i följande utställningar inom landet:

Kiruna: Klassiska svenska frimärken, Svenska frimärken 1920–1970, Våra populäraste frimärken.

Stockholm (Grand hotell): Olympiamotiv.

Oskarshamn (Hotell Post): Den posthistoriska utställningen förnyades.

Växjö: Svenskar i världen.

Örebro, Örphil 91: Sverige 1855–1936, Sverige 1938–1990, Våra mest populära frimärken.

Gagnef: Djur och natur.

Huskvarna: Musikinstrument på frimärken.

Järfälla: Farliga brev.

Stallarholmen: Jul- och nyårskort.

Umeå, Bildmuseet: Frammärksförlagor.

Älvsjö: Sagor och legender.

Stockholm, Norra Latin: Våra mest populära frimärken.

Utställningar utomlands

Postmuseum deltog under året i följande internationella utställningar:

Italien, Filsanda 91: A stampjourney through Sweden.

Italien, Riccione 91: A stampjourney through Sweden.

Helsingfors: Häftessamlarens ABC, A stampjourney through Sweden, Våra mest populära frimärken.

Tokyo, Philanippon 91: The most popular swedish stamps.

Reykjavik: Djur och natur i Sverige.

Tallinn, Estica 91: 300 years of swedish postal history.

Program och visningar

Programverksamheten var i allmänhet knuten till de pågående tillfälliga utställningarna med bl a föredrag och filmvisningar. Totalt genomfördes under året 144 program.

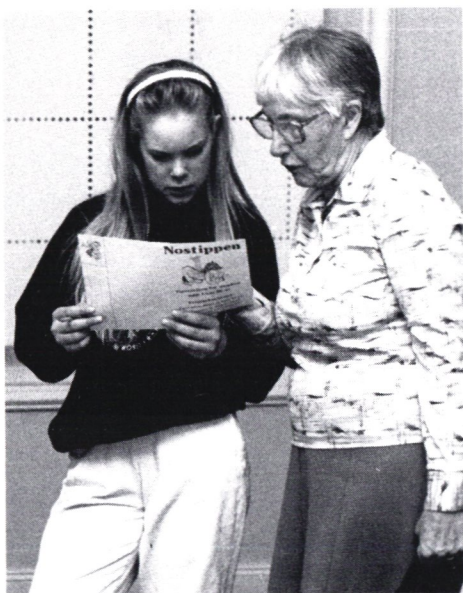
Några specialarrangemang: Särskilda arrangemang i samband med frimärksutgivningar. Sportlovsextra och påsklovsprogram med bl a pappersverkstad, Nostippen samt Roligt med frimärken, arrangerat av Sveriges frimärksungdom, Sfu, Stockholmsdistriktet. Skattkartan, sommartävling 11 juni – 1 september. Frammärkets Dag i samarbete med Sfu, Stockholmsdistriktet samt Sfb, Svenska frimärksbytesföreningen. Posthistorisk Dag i samarbete med SSPD, Sällskapet för Svensk Posthistorisk Dokumentation. Julmarknad för hela familjen med program, hantverk och försäljning i samarbete med Sfu, Stockholmsdistriktet. Postorkestern spelade vid flera tillfällen på museet.

Föredrag arrangerades bl a i anknytning till de

stora utställningarna. Vackert med papper: Bo Rudin (Handgjort papper), Kazuyo Kajijima (Shifu – japanskt papperstyg), Norio Torimoto (Origami – japansk pappersvikning), Georg Anzelius (Pappersgöra), Lars Hadders (Vattenmärken), Barbara Bunke (Marmoring av papper). Kartor: Stig Göransson (Gamla kartor). Mästergravören Czeslaw Slania: Några föredrag med Slaniasamfundets Lot-har Heinrich och Georg Sund. En mycket uppskattad signering under helgen 19–20 oktober med Czeslaw Slania och Lennart Bernadotte.

Ungdomstävlingen Nostippen arrangerades 20 gånger med sammanlagt 350 deltagare.

Följande föreningar höll regelbundet möten i museet: Frimärksklubben CGT, Föreningen Frimärksbörsen, Föreningen för Kinafilateli, StFF Stockholms Filatelistförening, StFFu Stockholms Filatelistförening ungdomsavdelningen, SMK Stockholms Motivsamlar Klubb, Sveriges Militärpostsällskap samt Sfb Svenska frimärksbytesföreningen.

Tävlingen Nostippen är en riktig klassiker. Den startade på 1950-talet och är lika populär nu som då hos både barn och vuxna. Foto: Ove Kaneberg.

Sfu Stockholmsdistriktet arrangerade Roligt med frimärken vid 38 tillfällen inklusive sportlov och påsklov. De var även medarrangörer i Julmarknaden. Sfu:s olika klubbar presenterade sin verksamhet och anordnade en loppmarknad under två dagar samt en frimärksbyttardag. Czeslaw Slania Samfundet firade sitt 10-årsjubileum under helgen 23–24 november i anslutning till Slania-utställningen.

Totalt genomfördes 110 visningar för inalles 1 789 personer. Av dessa var 19 visningar för 288 personer förlagda till kvällar, lördagar eller söndagar.

Marknadsföring av museet

Information om utställningar, museet och programverksamheten skickades regelbundet ut till olika massmedia. Förhandsvisningar anordnades vid utställningarnas öppnande.

Regelbunden annonsering skedde varje vecka i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet under rubriken Museer. Annonser infördes även i fackpress och lokaltidningar samt i turisttidningar.

Affischer, vernissagekort och/eller programblad framställdes för alla utställningar och skickades till utvalda målgrupper som t ex bibliotek, museer, postkontor, hotell, frimärksklubbar, frimärkshandlare, skolor och studieförbund, kulturinstitutioner och föreningar.

Till Kartor och Mästergravören Czeslaw Slania trycktes stora affischer (70 x 100) som anslogs bl a på T-banans kulturaffischplatser samt på andra affischplatser över hela Stockholm.

Programbladet Nytt på Postmuseum gavs ut med fem nummer i en upplaga på 12 000 exemplar. Det skickades ut till utvalda målgrupper (se ovan) samt delades ut i museet.

En ny katalog till basutställningarna om frimärken, Frimärkets Historia, producerades.

Texten skrevs av Robert Mattson. Katalogen översattes och trycktes även på engelska.

Biblioteket

Biblioteket var öppet för allmänheten tisdagar–fredagar mellan kl 11.00 och 15.00, samt under onsdagar kvällsöppet till kl 20.00 (dock ej under juni–augusti).

Antalet nyförvärv av böcker och kataloger uppgick till 524, varav 137 gåvor från enskilda och institutioner. Antalet tidskrifter som biblioteket prenumererat på eller mottagit utan kostnad var 169. Vidare erhöles 231 auktionskataloger genom köp eller gåvor.

I databasen BOOK registrerades 3 212 dokument. Databasen omfattar såväl monografier som indexerade tidskriftsartiklar. Totalt fanns 18 545 dokument införda i BOOK vid årets slut.

Biblioteket hade under året 2 863 besök samt 2 079 utlån över disk eller per post. En nyförvärvslista över den litteratur som förvärvades under 1990 framställdes. Vidare framställdes en broschyr över biblioteket som distribuerades till bl a bibliotek och andra intresserade i landet.

En uppsortering och systematisering av den postala litteratur som överförts från tidigare Kungliga Generalpoststyrelsens bibliotek inleddes.

Biblioteket medverkade i ett kulturellt arrangemang lett av Stockholms Stadsbibliotek och kampanjen "Läsa för livet". Det resulterade i att "världens längsta bokbord" anordnades längs Drottninggatan i Stockholm den 1 september 1991.

I samband med att den "Posthistoriska dagen" arrangerades tillsammans med Sällskapet för Svensk Posthistorisk Dokumentation (SSPD) den 16 november såldes en del av bibliotekets dubbletter.

Museibutiken

I museets butik såldes frimärken, vykort, litteratur, samlartillbehör och souvenirer samt togs emot vanliga och rekommenderade brev.

Den 15 maj gavs Postmuseums samlarfolder nr 2 ut i begränsad upplaga. Den visar i äkta successivtryck framställningen av 1991 års Europafrimärken "Rymden". Foldern innehåller även en text om europeiska rymdprojekt.

Posthuset på Skansen var under 1991 öppet alla dagar under tiden 15 maj–31 augusti samt under Skansens julmarknadsdagar, de tre första söndagarna i advent.

Vid årets sex frimärksutgivningar anordnades speciella arrangemang i museet. Under Framärkets dag den 5 oktober deltog museet med ett särskilt försäljningsstånd i köpcentret Gallerian i Stockholm.

Minnespoststämplarna användas i Postmuseum 1991

Ny ordinarie datumstämpel togs i bruk den 29 november 1991.

Förteckning över institutioner och privatpersoner som under 1991

lämnat gåvor till Postmuseum (Adressort Stockholm om ej annat angives)

- Adler Ivan, Lidingö
Almqvist Rune, Bandhagen
American Topical Association, USA
Andersson Hans-Olov
Andersson Ingvar, Saltsjö-Boo
Andersson Märta, Skärhamn
Austria-Philatelist, Wien, Österrike
BV Uitgeversmaatschappij Tirion, JN Baarn,
Nederländerna
Banque du timbre, Luxemburg
Bargholtz Percy, Lidingö
Barrington John, Dublin 1, Irland
Bengtsson Gussar, Båstad
Bergman Gunvor
Billgren Jan, Lund
Björklund Stina
Blom Leif, Göteborg
Brant-Lundin Marit, Skärholmen
Brockenhuus von Löwenhielm Hans,
Gånghester
Buremalm Nils, Västerås
Börjesson Lennart, Uddevalla
Carlberg Sture
Cederblad Torsten, Eskilstuna
Cerkaite Jurgita, Kaunas, Litauen
Chr. Winther Sørensen AB, Knäred
Czeslaw Slania Study Group,
Milwaukee, USA
DBZ-Verlag, Nassau, Tyskland
Dahlsten Ulf
Dahlvig Gunnar, Helsingborg
David Feldman, Geneve, Schweiz
Directorate General of Posts, Taipei,
Taiwan
E W Larssons Frimärksaffär AB
Eichner-Larsen Ib, Danmark
Ejestedt Evert, Västra Frölunda
Eklund Elsa
Eklund Knut, Bromma
Eklöf Nils
Ekström Hubert
Elmås Carin, Kungsängen
FIP, Zürich, Schweiz
Fédération Royale des Cercles, Belgien
Forselius S O, Danderyd
Roslund Lars, Johanneshov
Frimärksaffären Christer Karlsson AB,
Uppsala
Föreningen Postfolket
Föreningen Postmusei Vänner
Föreningen för Kinafilateli, Vällingby
Förlagshuset Norden AB, Malmö
Gibbons Stamp Monthly, Storbritannien
Gustafsson Bertil, Huddinge
Gustafsson Mats, Malmö
Hedblom Sune, Bollnäs
Hembygdsfilatelisterna
Holmberg Haldo, Västervik
Holmgren Lars
Holmquist Bengt M
Iceland Review, Reykjavik, Island
Insider-Verlag, Riehen, Schweiz
Janson Esbjörn, Göteborg
Johansson Håkan
Johansson Sven-Rune, Järfälla
Jonsson Egon, Johanneshov
Julin Gudrun, Älvsjö
Kallas Vello
Karmi Väino, Tallinn, Estland
Kelly Gene, Diessenhofen, Schweiz
Kenn Jüri, Tallinn, Estland
Kjellström Margareta, Hägersten
Kuwano Mitsuyo, Hägersten
Laufeld Sven, Uppsala

Liljeström Göran
 Lindberg George B
 Lithner Klas, Malmö
 Lundmark Bernt, Spånga
 Makuch Andrzej, Kista
 Morgan Glenn H, Essex, Storbritannien
 Nachmanson Nils
 National Postal Museum, London,
 Storbritannien
 Nerman Anders
 Nilsson Tore, Malmö
 Nobile Gertrude, Rom, Italien
 Nordzell A, Älvsjö
 Norsk Filatelistforbund, Norge
 Nova Frimärken
 Olander Lars
 Olrog Frank, Bromma
 Pehrsson Hans, Sundbyberg
 Persson Birgit, Indal
 Pettoruti Alejandro José, La Plata,
 Argentina
 Popov D, Solna
 Postfastigheter
 Postkontoret Kramfors
 Postkontoret Uttran
 Postkontoret i Mariehamn, Åland
 Postkontoret, Borlänge 1
 Postmuseum Berlin, Berlin, Tyskland
 Postmuseum am Stephansplatz, Hamburg,
 Tyskland
 Postterminalen Tomtebodan
 Railway Mail Service Library, Alexandria
 Rangner Victor
 Rasmussen Alice
 Riksarkivet
 Rosén Karl Erik, Vällingby
 Rådström Göran, Örebro
 SAS Philatelic Club
 Scandinavian Collectors Club, Allenton,
 USA
 Scheps J, Paris, Frankrike
 Schwaneberger Verlag München, Tyskland
 Sjöholm Lars-Magnus
 Smeds Sten-Anders, Sollentuna
 Stockholmia 86

Strömberg Åke, Vallentuna
 Sundholm Folke, Linköping
 Sundström Karl G
 Susanne på Västra Frölunda 9, Göteborg
 Svensson Ruth, Färentuna
 Sveriges Filatelist-Förbund
 Sällskapet för Svensk Posthistorisk
 Dokumentation
 Tachezi Antonin, Prag, Tjeckoslovakien
 Temprano Leo, Bogota, Colombia
 Tengmark Keya, Solna
 The Glass Slipper, Storbritannien
 The Minister of Posts, Telegraphs and
 Telephones, Ruial, Oman
 Thoursie Harald, Linköping
 Thulin Dagmar, Haninge
 Thörnvall Åke, Oskarshamn
 Tynelius Ebba, Malmö
 Töwe Jens, Husum, Tyskland
 United States Postal Stationary
 Society, Redlands, USA
 Verlag Elise Helbig, Nürnberg, Tyskland
 Vydalo Postovni Muzeum, Prag,
 Tjeckoslovakien
 Warren Alan, Philadelphia, USA
 Webjörn Inge, Bromma
 Weiss Freddy, Värmdö
 Westman Lennart, Åby
 Westman-Reilitz Solveig, Särö
 Wingstedt Kurt, Lidingö
 von Knorring Carl, Danderyd
 Wågerman Ingemar, Göteborg
 Ylismaa Ilppo, Helsingfors, Finland
 Yngve Greta, Mölle
 Ytterby Ragnar, Göteborg
 Zumstein & Cie, Bern, Schweiz
 Åberg Ingrid, Västerås
 Ödman Nils-Erik, Täby